

CVETJE

z vrtov
sv. Franciška

Časopis
za
naše verno
ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in
redovnih oblasti izdaja
franciškanska provincija sv. Križa.

XLII. tečaj.

7.-8. zvezek.

V Ljubljani 1925.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Tretjeredne vaje za julij in avgust.

Ljubljana: M. shod: 19. julija, 16. avg. ob polu 5. uri pop.; za zadržane: naslednji dan ob 5. zj. v dvoranl. — **Poduk** za novince: 26. julija in 23. avg. ob 4. pop. — **Odborne seje:** za moške na dan shodov ob 10. dop, za ženske: v juliju po shodu, v avg. 30. dan ob 4. pop. — **Maribor:** M. shod: 19. julija, 15. avg. — **Novomesto:** M. shod: tretjo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop.; po shodu poduk za novince. — **Škofja Loka:** Tretjeredniki škofjeloškega okrožja bodo imeli četrto nedeljo v avgustu t. j. 23. avgusta skupni shod pri Mariji Pomagaj na Brezju. Prejšnji dan zvečer bo pridiga sè slovesnimi večericami, drugo jutro pa služba božja sè skupnim sv. obhajilom. Po službi božji bo zunaj cerkve zborovanje, na katerem bodo nastopili s kratkimi nagovori tretjeredniki sami. Vsi prijatelji tretjega reda ste na ta shod presrčno povabljeni!

P. ANGELIK.

Pregled knjig in spisov (literature) o tretjem redu sv. Frančiška Asiškega.

(Dalje.)

VI. Spisi različne vsebine za ude tretjega reda.

Zajemljiv je ta del literature ne toliko zaradi raznih izdaj vodila tretjega reda in odpustkov, ampak vsled zbirke tretjerednih pesmi, kaker jih imajo Nemci, Italijani, Francozi i. dr., ki jih pojó udje tretjega reda ob shodih, pri obljubah in drugih slavnostih.

Aguillo López de Turiso, P. Jeronimo, O. F. M., Las nuevas Indulgencias concedidas á la V. Orden Tercera seglar de nuestro Seráfico Padre san Francisco, y una breve resena de lo que sou las Indulgencias, y con de los requisitos para ganarlas, con las reglas de la juris prudencia vigente para distinguirlas de las apócrifas. — Barcelona 1902.

Anonymus, Ceremoniale pro Tertio Ordine s. P. Francisci Assisiensis concordans ceremoniali a S. Congr. Rit. die 18 Junii 1883 approbato ad usum commodiorem R. R. P. P. et D. D. III O. Directorum. — Augsburg 1887.

— *Ceremoniale III Ordinis S. Francisci. Obrednik III. reda sv. Frančiška (85 str. 12°).* — Rudolfovo 1889.

— *Compendio della Regola e degli Statuti del Terz' Ordine secolare del N. P. S. Francesco, con un piccolo Rituale.* — Roma 1882.

— *Katechismus des dritten Ordens von der Busse des hl. Vaters Franziskus.* — Innsbruck 1910.

— *Costituzioni delle Suore Terziarie, Figlie di S. Francesco, viventi sotto la Regola del Terz' Ordine, modificata e ridotta da Leone XIII.* — Quaracchi 1916.

— *Sveto pravilo trečjega reda (40 str. 12°).* — Čakovec 1921.

— *Raccoltina di Lodi ed Inni popolari ad uso dei Terziari Francescani.* — Genova 1906.

— *La Règle du Tiers-Ordre Franciscain.* — Chalon-sur-Saône 1911.

— *Regula trzeciego Zakonu S. O. Franciszka Seraf. zlagodzona przez konstytucya Ojca S. Leona XIII. etc etc.* — Poznani 1890.

— *Sprejemnica za tretji red sv. Frančiška.* — Ljubljana 1922.

— *La Venerable Orden Tercera de San Francisco, o breves instrucciones sobre la Regla de la misma a los Hermanos Terciaros.* — Madrid 1905.

— *Vodilo tretjega reda sv. Frančiška.* — Novomesto 1898.

— *Vodilo in odpustki tretjega reda.* — Rudolfovo 1902.

— *Vodilo tretjega reda sv. Frančiška.* — Ljubljana 1912.

— *Zang yan het Ceremonienboek der Derde Orde van den H. Vader Franciscus.* — Desclée De Brouwer et Cie 1895.

Armada P. Modestus, O. F. M., Memoria acerca de la restauracion de la Venerable Orden de Penitencia de San Francisco en Noya (1904-1906). — Santiago 1906.

Camillus, ab Hierapoli, O. F. M., Vodilo svetnega tretjega reda spremenjeno po Leonu XIII. — Jeruzalem 1886 (v arabskem jeziku).

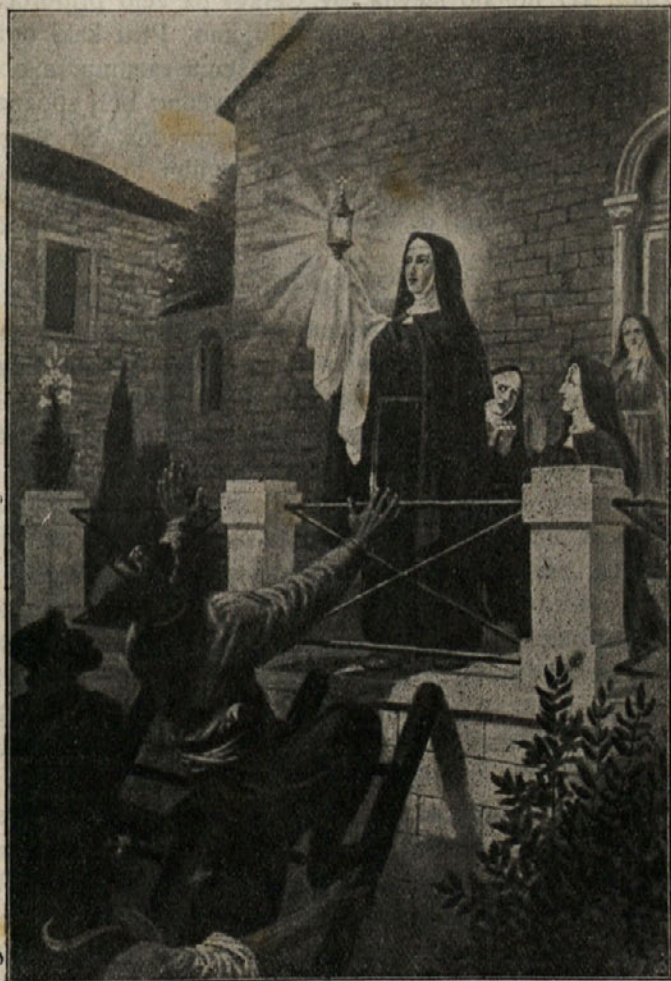
P. Carmelus a Neapoli, M. R., Terzo Ordine Franceseano secondo le recenti disposizioni di Sua Santita Leone XIII e le posteriori dichiarazioni della S. C. commentato istoricamente e canonicamente. — Napoli 1890.

CVETJE

XL. tečaj.

V Ljubljani, julij - avgust 1923.

7.-8. zvezek.

Sv. Klara zapodi v beg Asiz oblegajočega sovražnika.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

2. Spomin na pričujočnost božjo.

Velike važnosti za kršč. popolnost je jasno spoznanje božjih lastnosti ali popolnosti. Vseh lastnosti božjih nikoli ne bomo spoznali, ker nimajo števila. Sv. Cerkev pa zelo priporoča, da te, ki jih bolj spoznamo, radi premišljujemo. Priti kaki božji lastnosti do dna, je nemogoče, ker so našemu razumu ravnotako nedosegljive, kaker Bog sam; Boga pa vedno bolj spoznavati v njegovih lastnostih, je velevažno za naš dušni napredek. Sv. Avguštin piše: „Čeprav Boga ne moremo najti, moramo ga vender brez prenehanja iskati, zakaj že to iskanje samo se preobilno poplača, četudi ga ne najdemo.“ (De Monarch. C. 1.)

1. Bog je povsod.

Kjer kedo kaj dela, tam mora tudi biti. Če kosec kosi, mora biti na travniku, če kmet orje, mora biti na njivi; če Bog vlada in ohranja nebo in zemljo, mora biti v nebesih in na zemlji — torej povsod.

Vse božje stvari so le omejena, na gotov kraj navezana bitja. Zrak se razteza na vse strani, a vender ima svoje meje. Spodaj meji na zemljo, zgoraj je vedno tanjši in se polagoma zgublja v svetovnih prostorih. Rastline, cvetlice in drevesa imajo za svojo podstavo korenine, ki tičijo v zemlji in so omejene na isti kraj. Človekova duša ima svoje stanovanje v telesu, nebeški duhovi imajo za se določen prostor, nebesa. Le eden je, ki ni na nobeno stran vezan, pač pa vse napolnuje in ta je ljubi Bog, — veliki in neomejeni gospodar vsega. Ni kraja, ni prostora, — ne takega, ki v resnici obstoji, ne takega, ki bi si ga mogli misliti, kjer ne bi bilo Boga.

Občudovanje nas napolni, če stopimo v jasni zimski noči na prosto in gledamo proti nebu, kjer miglja na tisoče in milijone zvezd. Vsa ta nebeška telesa so v velikanskih razdaljavah mej sabo in tudi od nas, in vender je na vseh teh neizmernih svetovih ljubi Bog tako doma, kaker tu pri nas na zemlji. Naš duh pri takem razmišljevanju čuti, da je pri kraju in ne more dalje, slutiti, da je Bog povsod; saj tudi drugače biti ne more; to zahteva zdrava pamet, to je nauk sv. vere.

Bog je vedno pri nas; neprestano nas gleda in posluša. Kaker pošilja sonce na vse strani svoje žarke, tako prodira božje bistvo vesoljni svet, zakaj „Bog napolnuje nebo in zemljo.“ (Jer. 23, 24.)

Kako tolaživna je misel: Bog je povsod; kjerkoli smo in kamerkoli se obrnemo, tam je Bog. Komaj zjutraj odpremo oči iz okrepečavnega

spanja, že nas priganja notranji glas, da mislimo na tistega, ki nam je podelil mirno in sladko noč in to svojo hvaležnost tudi izražamo v jutranji molitvi.

Bog nas tudi čez dan niti za trenotek ne zapusti. Ko delamo, nam deli svojo pomoč; ko jemo in pijemo, blagoslavlja darove; ko počivamo ali hodimo, povsod nas spremlja božje oko. Njegovo oko vidi vsa naša dela in opazuje naše najskrivnejše misli. Prekrasno opeva psalmist vsepričujočnost božjo z besedami: „Kam naj grem pred tvojim duhom, kam bežim pred tvojim obličjem? Ako grem gori v nebesa, si ti tam; ako grem v pekel, si ti ondi. Ako vzdignem peruti pri jutranji zarji in grem prebivat na kraj morja, tudi tja me bo peljala tvoja roka in me bo držala tvoja desnica“ (Ps. 138, 7—9). Celó v peklú je Bog pričujoč sè svojo maščevavno pravičnostjo.

2. Bog je povsod, — a ne obseže ga noben prostor.

Bog biva v nebesih v angelih in svetnikih; Bog biva na zvezdah in vodi njihova pota; Bog biva na zemlji v rastlinah, drevesih in živalih, in on dela, da se razvijajo in množe. Bog pa je ravnótako pričujoč v vsakem človeku, in dela v njem, da misli, govori in smotrno dela. Bog je v vsaki stvari in na vsakem prostoru, pa ne tako, kaker telesna bitja; zakaj nobeno telo ne trpi istočasno družega telesa na istem prostoru, pričujočnost božja pa ne izključuje bivanja kakega družega bitja na istem prostoru.

Bog je v vseh stvareh, ne razdeljen, ampak povsod ves pričujoč. Božja pričujočnost ni omejena na ustvarjene reči, marveč je neskončno vzvišena nad vse stvari. Sv. Avguštin piše: „Bog ni tako pričujoč, da bi bila polovica njegovega bitja v enem delu sveta, druga pa v drugem, ampak je ves v nebesih in ves na zemlji. Boga ne oklepa noben prostor, temveč je ves povsod pričujoč“ (Epist. 57).

Naša duša je v celem telesu povsod vsa pričujoča, ni pa zunaj telesa, marveč je omejena na telo. „Nezmernost božje velikosti“, pravi sv. Izidor, „je taka, da moramo priznati, da je v vsem, pa ne vklenjena, in izven vsega, pa ne izključena, in tako znotraj, da vse drži in tako zunaj, da vse oklepa z neomejenim veličanstvom svoje velikosti“ (De summo bono I. 1. c. 2).

Iz tega sledi važen nauk: Bog je nam neizrekljivo blizu, bližje kaker nam more biti katerikoli človek, bližje kaker obleka, ki nas odeva, bližje kaker zrak, ki ga vskravamo, zakaj mi smo v Bogu in Bog v nas. Mi smo od njega obdani in prevzeti, kaker riba v vodi od vode in ptica v zraku od zraka. Nato merijo besede Sv. Pavla: „Bog ni daleč od vsakega izmed nas, zakaj v njem živimo, se gibljemo in smo“ (Dj. Apost. 17, 27).

Mislimo večkrat sè vsem spoštovanjem na to veliko resnico in uklonimo svojega duha pred neizmernim veličanstvom božjim. Ne prizadevajmo si, da bi razumeli to skrivnost sv. vere; s tem bi nič ne pridobili, ker je nedosegljiva. Veliko bolj pa se potrudimo z vernim srcem misliti na pričujočega Boga in se veselimo, da nam je tako blizu. Kralj Salomon je bil te misli silno vesel, in je to svoje veselje in začudenje lepo izrazil pri posve-

čenju tempeljna, ko je molil: „Ali je verjetno, da Bog biva pri ljudeh? Če te nebesa in nebes nebesa ne morejo obseči, koliko manj ta hiša, katero sem sezidal“ (II. kron. 6, 18).

Mej vsemi pobožnimi vajami, če izvzamemo vreden prejem sv. zakramentov, ni sredstva, ki bi nas tako hitro privedlo k popolnosti, kaker večkrat in živ spomin na povsod pričujočega Boga. Korist te pobožne vaje je zares velika.

3. Spomin na pričujočnost božjo je jako koristen.

Možje, ki pišejo o duhovnem življenju, trdijo, da je spomin na božjo pričujočnost temelj popolnosti. Učeni in pobožni kardinal Bona pravi: „Neprestano ozirati se na Boga povsod pričujočega je močno sredstvo popolnosti in podlaga duhovnemu življenju. Nobena vaja ni odličniša, nobena koristniša od te“ (Horol. ascet. 6). Sv. Magdalena Pac. priporoča misel na pričujočnost božjo svojim novinkam z besedami: „Spomin na pričujočnost Boga je izredno dobro sredstvo znebiti se pogreškov in z velikimi koraki napredovati v čednosti.“ Korist te pobožne vaje se posebno kaže v tem, da varuje greha, napeljuje k čednosti in druží dušo z Bogom.

a) Varuje greha. — Večkrat spomin na pričujočnost božjo kroti hude strasti, premaguje skušnjave in odvrča od greha. Sv. Hijeronim celo misli, da misel na Boga zapira vrata vsem grehom. Isto misel izraža sv. Tomaž Akvinski z besedami: „Ko bi mislili, da nas Bog vidi, bi težko kedaj grešili. (Op. 58. 2.) Saj si redko kedo upa storiti ostudno hudobijo vpričo človeka, katerega je dolžan spoštovati, n. pr. vpričo dobrih starišev ali vpričo pobožnega dušnega pastirja. Ker že navzočnost poštenih ljudi odvrča od greha, koliko bolj še le pričujočnost Boga.

Sv. Efreim pravi: „Če nas človek zaloti pri sramotnem dejanju, nas obide neizrekljiva žalost, kako se ne bi sramovali omadeževati se z ostudnimi grehi?“ Vpričo Boga, ki preiskuje najskrivnejše misli in želje in vidi na dno našega srca? Gotovo, da tudi največji skušnjavi ne bomo podlegli, če mislimo, da nas povsod spremlja oko tistega, ki vse vidi in bo enkrat naš sodnik in povračevavec.

„V stiskah sem od vseh strani,“ je vzdihovala Suzana, ko sta jo zalezovala zapeljivca in jo hotela spraviti v greh, „toda boljše mi je brez greha pasti v vajine roke, kaker grešiti pred obličjem Gospodovim“ (Dan. 13, 22—23). Misel na pričujočnost božjo je tudi egiptovskega Jožefa obvarovala greha. —

Sv. Pafnucij je slišal, da živi v mestu zapeljiva ženska, z imenom Tajda. Razsvetljen od zgoraj je šel, da bi zgubljeno ovco pridobil za Jezusa. Grešnica misleč, da je kak razuzdanec, napravljen je bil namreč v svetno obleko, ga pelje v samotno izbico. Pafnucij jo vpraša, če nima kakega bolj skritega kraja? Tajda namigne, da je še ena izba bolj skrita, pa ni treba, ker tudi semkaj gotovo nobeden ne pride. Ko je pa videla, da se Pafnucij vedno okoli ozira, reče: „Če se pa Boga bojiš, ni nobenega prostora tako skritega, kamer bi ne segalo njegovo oko.“ Svetnik hitro pristavi: „Ti torej veš, da

je Bog?" Drzna grešnica odgovori: „Seveda vem, da je Bog, da je njegovo kraljestvo večno in da bodo brezbožni na večne čase kaznovani“. Nato se je sveti mož dal spoznati; z ostro besedo ji očita njeno življenje. Razuzdanka obljubi poboljšati se. Sveti mož ji naloži strogo pokoro. V kratkem času je grešna Tajda postala velika spokornica (P. H. Rosweid).

Živ in pogost spomin na pričujočnost božjo bodi naša vsakidanja dušna hrana, da se ne bomo v mazali v skušnjavah in nevarnosti greha. Vse se bo srečno izešlo po besedi sv. Križostoma: „Ko bi ohranili Boga vedno pred očmi, bi nič hudega ne mislili, nič hudega ne govorili in nič hudega ne storili. Grešili ne bomo, če se bomo zavedali, da Bog vidi vse naše misli, sliši vse naše besede in opazuje vsa naša dejanja.“

b) Misel na božjo pričujočnost napeljuje k čednosti in popolnosti. Kar je Bog govoril Abrahamu, velja tudi nam: „Hodi vpričo mene in bodi popoln“ (I. Mojz. 17. 1.).

Vpričo Boga hoditi, pomeni, večkrat misliti na to, da nas on vidi, sliši in opazuje; nadalje, da je on vedno pri nas in se torej spodobi, da se večkrat obračamo do njega sè srčnimi zdihljeji in kratkimi molitvami. Če tako ravnamo, bomo našli močno sredstvo za čednost in popolnost.

Kako se trudijo vojaki, če vedo, da jih gleda njihov general ali celo sam cesar; z veseljem žrtvujejo svoje življenje, če vidijo, da je na nje obrnjeno vladarjevo oko. Oko našega nebeškega kralja in predobrega Očeta se pa vedno obrača na nas, ali se ne bomo tudi mi veselo in stanovitno vojskovali za nebeško kraljestvo?

Dva služabnika, eden pagan, drugi kristjan, sta skupaj delala pri istem gospodarju. Dokler je bil gospodar navzoč, sta oba prav pridno delala. Ko se je pa gospodar odstranil, pravi paganski služabnik tovarišu: „Gospoda ni več, kar nehajva z delom!“ Kristjan odvrne: „Moj gospod je pa še zmirom pri meni in obrača na me svoje oko.“ Pagan je postopal, kristjan je vstrajal pri delu, ker je mislil na svojega povesod pričujočega Boga. Spomin na Boga nas dela vestne tudi pri naših stanovskih dolžnostih.

Svetniki so „spomin na Boga“ vedno obnavljali in ga priporočali drugim. Sv. Frančišek Sal. je ustanovil poseben ženski red, kateremu je dal tudi navodilo: „Pri vseh skupščinah in pobožnostih, pri delu in razvedrilu, naj ena izmej redovnic od časa do časa zakliče: „Sestre, spominajte se pričujočega Boga in današnjega sv. obhajila!“ (Geist d. hl. Franz. XIII. I.)

Navedeni klic sv. Frančiška pa ni koristen samo sestram redovnicam, marveč tudi nam. Če se njega držimo, ali ne bodo naše molitve bolj zbrane? Ali ne bomo sramežljivi, krotki, ponižni, spravljivi in ljubeznivi do svojega bližnjega? Ali ne bo naša pokorščina natančna in radovoljna? — Pri spominu na Boga se bomo čuvali celo v mislih in željah vsega, kar bi moglo žaliti pričujočega Boga. Spomin na pričujočnost božjo vodi do prave čednosti.

Sv. Bazilij piše: „Ko bi stal pred cesarjem in kmetom, se gotovo ne bi zmenil za kmeta, temveč bi mislil samo, kako bi vstregel cesarju. Kedor misli na Boga, ne misli streči ljudem, marveč gleda, kako bi vstregel Bogu, ki ga vidi.“

Spomin na pričujočnost božjo nas tolaži in podpira v trpljenju, v hudih bojih, srčnih stiskah in raznih britkosti, privede do popolne vdanosti v božjo voljo, ki je že višek popolnosti.

Ko je cesarica Evdoksija žugala sv. Krizostomu s pregnanstvom, je neustrašeni učenik sv. Cerkve odgovoril: „Ti me hočeš prestrašiti? Mar ne veš, da je Bog povsod in da napolnuje njegova neskončnost nebo in zemljo? Lehko me pošlješ v svet, kamer hočeš, a vedi, da bom tudi tamkaj našel svojega Boga“ (Handb. Schuster).

Neka pobožna oseba je imela velik strah ne le pred duhovi pekla, ampak tudi pred nočnimi strahovi in je bila radi tega pogosto zbegana. Sv. Frančišek Sal. jo je ozdravil te tesnobe z opominom, naj se živo zaveda pričujočnosti božje. Med drugim je zapisal te lepe besede: „Bog, najvišji duh, je povsod in brez njegove volje se ne more geniti noben drugi duh. Kedor se boji božjega duha se nima bati družega. Pod njegovim varstvom ste, kaj vas more tu vznemirjati.“ (Pösl. Blätt zur Bel.)

c) Spomin na božjo pričujočnost nas združuje z Bogom. Misel na Boga združi kristjana tako tesno z Bogom, da ga najbolj raztresujoča opravila ne morejo več odvrniti od Boga.

Sv. oče Frančišek je šel nekedaj z bratom Masejem po polju. Vpehana in od vročine izdelana prideta do košatega drevesa, poleg katerega je bil hladan studenec. Vsedeta se pod drevo, vzameta nekaj trdega kruha, ki sta ga sprosila in ga pomočivši v vodo zavživata. Kmalu opazi brat Masej solzo v očeh svetnikovih in začuden vpraša: „Oče, zakaj jokaš?“ „Kako bi ne jokal,“ odvrne Frančišek, „ko nama je božja previdnost pripravila tako dobro kosilo. Oh, kako dobrotljiv je Bog! Od vekomaj je vedel, da se bova midva utrujena prišla pokrepčat pod to drevo. Iz ljubezni do naju je ustvaril to senco in ta studenček. S čim neki sva zaslužila to dobroto in ljubezen božjo. Kako ne bi nama izvabila tolika dobrota božja solz hvaležnosti.“ (Krönes. Lex. B. 3. S. 166).

Ta dogodek iz svetnikovega življenja kaže, kako je bil Frančišek v svojih mislih vedno pri Bogu in kako ga je vsaka stvarica družila z Bogom.

Spomin na Boga nas varuje greha, vnema nas za čednost in nas neprenehoma družji z Bogom. Ker je tedaj ta vaja zelo koristna, nam mora biti naš vsakidanski kruh. Nekaterne načine, kako se vadimo misliti na božjo pričujočnost, naj tu navedemo.

(Dalje prih.)

P. MAVRICIJ TERAŠ.

Pomen in važnost tretjega reda za sedanji čas.

rijatelji ljudstva gledajo sè strahom v bodočnost. Boje se, da bi človeška družba popolnoma propadla; zato premišlujejo kako, bi ljudi ogreli in navdušili za vero, kako bi jih odvrnili od pijančevanja in razuzdanosti, jih vzdignili iz grešnega blata, jih prerodili in prenovili v Kristusovem duhu. V ta namen so začeli izdajati časopise, prirejati shode in ustanovljati posebna društva.

Popolnoma so pa pri tem prezrli tisto društvo, ki je ustanovljeno že pred 700 leti samo s tem namenom, da bi navajalo ljudi h Kristusu, k spokornemu, zdržnemu, svetemu življenju. Velik mož, svetnik katoliške Cerkve je ustanovil to društvo, ki je vzgojilo že mnogo svetnikov in je zato katoliška Cerkev to društvo večkrat priporočala in ga še vedno zelo priporoča. To društvo je tretji red sv. Frančiška.

S pomočjo tretjega reda bi se lahko več storilo za duhovno prenovljenje in ozdravljenje človeštva, kaker sè vsemi časopisi, javnimi prireditvami, postavami in sličnimi stvarmi. Tretji red je velike važnosti in velikega pomena za prepород človeške družbe.

Poglejmo malo obširneje, kakšen pomen in koliko važnost ima tretji red za vsakega posameznega človeka, za družino, za župnijo in za vesoljno človeško družbo.

1. Pomen tretjega reda za posameznega človeka.

Tretji red navdušuje za vero in krščansko življenje in varuje pred zablodami grešnega sveta.

Svet je udan poželjenju oči ali pohlepnosti, poželjenju mesa ali pohotnosti in napuhu življenja ali prevzetnosti. To so tri korenine grešnega življenja, trije studenci vsega zlega na svetu. Kedor je udan temu trojnemu poželjenju, je izgubljen za Boga in vero, izgubljen za čednostno življenje, izgubljen za vsako dobro in plemenito stvar. Tretji red pa kroti in brzda v človeku to trojno poželjenje, zato je tretji red velikega pomena za vsakega človeka.

Poželjenje oči ali pohlep po zemeljskih stvareh je za marisikaterega kristijana vzrok, da zabrede na kriva grešna pota. Mišljenje in delovanje pohlepnega se suče samo okoli tega, kako bi si pridobil čim več premoženja. Pohlep po denarju in bogastvu ga tako prevzame, da pozabi na Boga in molitev, na svojo dušo in večnost. Pohlepni živi samo za ta svet; kaj bo ž njim po smrti, za to se ne spremeni. Tako duševno stanje je pa žalostno in sila nevarno.

Kedor se hoče tega stanja rešiti in se ustavljati poželjenju oči, ima v tretjem redu sv. Frančiška varno zavetje in močno oporo. Tretji red namreč opominja svoje, da ne smejo svojega srca navezovati na posvetne reči, da se ne smejo udajati pohlepu po denarju, da ne smejo živeti samo za ta svet. Uči jih, kako morajo svoje srce odtrgati od minljivih stvari, obračati svoj pogled proti večnim višavam in povzdigovati svoje srce k Bogu, večni Lepoti in Dobroti. Tako tretji red kroti in brzda poželjenje oči ali pohlepnost po časnih stvareh.

Še bolj pogubonosno in nevarno kot poželjenje oči je poželjenje mesa ali pohotnost. Mesena poželjivost človeka poživini, ga oropa vseh vzvišenih misli in blagih čustev. Nečistosti udan človek je nezmožen in nesposoben za plemenito delo. Razuzdanost je smrtno nevarna rana, ki lahko pahne človeka v dušno in telesno, v časno in večno nesrečo. Eno izmej najboljših sredstev, ki pomagajo krotiti in brzdati meseno poželjenje, je tretji red sv. Frančiška, ker daje svojim udom zveličavne predpise za zdržno, čisto in pošteno življenje. Sviri jih pred nespodobnim govorjenjem, odvrta jih od nevarnega plesa, grešnih veselic, spotekljivih gledaliških predstav in sploh od vsega, kar bi jim vzbujalo nečisto poželjenje, priporoča jim pa ko najboljše orožje zoper nečiste skušnjave molitev, pogosto sv. obhajilo in zmernost v jedi in pijači.

Poleg poželjenja oči in poželjenja mesa je tudi napuh življenja ali prevzetnost jako nevarna rana in črn madež za človekov značaj. Prevzetnež hoče pri ljudeh kaj veljati. Zato se gizdavo oblači in lišpa, bahato govori, se prevzetno obnaša. Gizdava obleka pelje v potratnost, bahato govorjenje in prevzetno obnašanje žali bližnjega in vodi v prepire in sovraštva. Napuh življenja ima torej slabe nasledke. Kedor se jim hoče izogniti, mora svojo prevzetnost krotiti in brzdati. Izvrstno sredstvo proti napuhu je tretji red sv. Frančiška, ker navaja k skromnosti v obleki in k ponižnosti v mišljenju, govorjenju in obnašanju. Tretji red je šola ponižnosti in skromnosti.

Iz vsega tega lahko sklepamo, da je tretji red za vsakega posameznika jako imeniten in važen, ker ga vodi k plemenitemu mišljenju, ga varuje pred grešnimi zablodami ter navaja k ponižnosti in skromnosti. Lepo mišljenje, prostost greha, ponižnost in skromnost so pa lastnosti, ki blažijo človekovo srce in žlahtnijo njegov značaj. Tretji red blagodejno upliva na človekov značaj, kar je za vsakega posameznega velikega pomena.

2. Pomen tretjega reda za družino.

Tretji red pospešuje v družini pobožno življenje, mejsebojno ljubezen, krščansko vzgojo otrok in tudi gospodarsko blagostanje.

V tretjerednih družinah pridno gojijo pobožnost. Vsaki dan opravljajo skupno molitev, redno obiskujejo službo božjo, večkrat prejemajo sv. zakramente, stariši dajejo svojim otrokom, otroci bratom in sestram najlepši zgled in se spodbujajo k lepemu krščanskemu življenju. Dušni pastirji radi pri-

znavajo, da cvete pobožnost najbolj v tistih družinah, kjer so oče, mati in otroci v tretjem redu.

Pa tudi mir in edinost vlada v tretjerednih družinah. Tretjerednikom nalaga njihovo redovno vodilo, da morajo biti potrpežljivi in ponižni, pohlevni in miroljubni. Kako prijetno je v družinah, kjer so sami dobri tretjeredniki! Ogibajo se vsakega prepira in sovraštva, radi odpuščajo svojim razžaljivcem, potrpe z napakami in slabostmi svojih domačih, zatirajo jezo in nevoljo, prenašajo tiho in molče razžaljenja in krivice, ter so do vseh prijazni, postrežljivi in ljubeznivi. V takih družinah je potem sreča in zadovoljnost doma.

Največjega pomena pa je tretji red za družino zavoljo dobre vzgoje otrok. Ako so stariši zares dobri in pravi tretjeredniki, smatrajo dobro vzgojo svojih otrok za najpoglavitnišo skrb in najsvetejšo dolžnost. Zavedajo se svoje vzvišene naloge, da morajo odvracati otroke od vsega, kar bi jim bilo v telesno ali dušno škodo in nesrečo: slabe knjige in časopisi, nespodobno govorjenje, slabe tovaršije, grešne zabave, plesi, pijančevanje, gizdavost v obleki brezverska društva, nedostojne gledališke igre itd. Vse take nevarnosti tretji red zabranjuje. Otroci tretjerednih družin so navadno zelo dobri, dovtetni za vse blago in lepo; pridni so pri delu, zmerni v svojih zahtevah, skromni in pohlevni v svojem obnašanju. Tretjeredne družine vzgajajo človeški družbi poštene mladeniče in nedolžna dekleta, značajne može in čednostne žene, skrbne očete in skrbne matere. Kjer je mnogo dobrih očetov-tretjerednikov in dovolj vzornih mater-tretjerednic, tamkaj je vzorno družinsko življenje in poštena mladina.

Še celo na gospodarsko blagostanje družine ima tretji red mogočen vpliv. Tretji red prepoveduje razkošnost in gizdavost v obleki, nepotrebne in grešne zabave in sploh vsako zapravljanje. Marsikatera družina bi si lahko prihranila mnogo denarja in nepotrebnih stroškov in bi bila v gospodarskem ali denarnem oziru mnogo na boljšem, ako bi se vsi družinski člani oblačili preprosto, stanu primerno, ako ne bi obiskovali brez prave potrebe gostiln in ne bi zahajali na veselice in zabave. Seveda, ako morajo stariši kupovati svojim hčeram vsake kvatre novo in drago obleko, ako morajo sinovom dati denar za cigarete in pijačo, za ples in veselice, ako sami pridno hodijo po gostilnah in zapravljajo denar, potem ni mogoče, da bi se kaj prihranilo. Na tak način se družinsko premoženje ne more množiti, ampak se manjša in gine. Ako bi se pa vsi družinski člani, posebno pa otroci, oklenili tretjega reda, bi pri hiši marisikaj prihranili in bi zdravi ostali. Ker navaja tretji red svoje ude k varčnosti, zato je tretji red za vsako družino velikega pomena tudi v gospodarskem oziru.

Tretji red vpliva blagodejno na vsako družino. S pomočjo tretjega reda nam je mogoče družine prenoviti v Kristusovem duhu, vcepiti jim pobožnost in mejsebojno ljubezen. Tretji red pomaga starišem dobro vzgojiti otroke in pospešuje gospodarsko blagostanje. Tretji red zanese v krščanske hiše srečno in zadovoljno družinsko življenje.

3. Pomen tretjega reda za župnijo.

S pomočjo tretjega reda se lahko vsaka župnija v kratkem času zboljša in popolnoma prenovi. Arski župnik Vijané je dušnim pastirjem, ki so ga vprašali za svet, kako bi mogli svoje župnije prenoviti, navadno svetoval takole: „Vpeljite tretji red v svoje župnije in ga prav pridno gojite in kmalu bo vaša župnija popolnoma prenovljena. Tretji red je od Boga odločno sredstvo za нравno in versko prenovljenje župnij.“ — Arski župnik je popolnoma prav povedal.

Tretji red res pospešuje versko in čednostno življenje v župniji, skrbi za lepoto in povzdigo službe božje, za bolnike in uboge, za dobre časnike in katoliška društva. Tretji red je za vsako župnijo poseben blagoslov božji, — seveda le tam, kjer je voditelj sam zanj vnet, in ga vodi, kaker želi sv. Cerkev.

V vsaki župniji je treba najprej dobrih in pobožnih kristijanov, ki dajejo svoji okolici lep zgled krščanskega življenja. S tem se v župniji več doseže, ko z najboljšim misijonom. Lep zgled pa dajejo tretjeredniki, ki vestno opravljajo vsakidranje molitev, ki redno prihajajo ob nedeljah in praznikih k pridigi in sv. maši, ki hodijo, če le morejo tudi ob delavnikih v cerkev, prejemajo pogosto sveto obhajilo, se ogibajo plesov in grdih pogovorov, ki žive z bližnjim v miru in ljubezni ter so skromni v svoji obleki, ponižni v svojem obnašanju. Tako dajejo tretjeredniki celi župniji najlepši zgled pobožnega in svetega življenja.

Kjer je v župniji mnogo tretjerednikov, tam je versko življenje globoko vkoreninjeno. Tretjeredniki skrbijo za to, da se po družinah ohranijo stare krščanske navade, radi se vdeležujejo raznih pobožnosti in so navadno najbolj vneti za pogosto prejemanje svetih zakramentov — vse dobro pospešujejo.

Za vzorno župnijo pa niso potrebni samo pobožni verniki, ampak tudi dostojna služba božja. Za dostojno službo božjo mora pred vsem skrbeti g. župnik, pa tudi verniki. Ako ti niso vneti, da bi mej službo božjo lepo molili in prepevali, da bi bila cerkev vedno snažna, da bi bila mašna obleka in druge za službo božjo potrebne stvari dostojne in v dobrem stanju, je vse duhovnikovo prizadevanje zastoj. Ljudje sami morajo biti vneti in navdušeni za čast božjo in lepoto službe božje, morajo v ta namen tudi kaj prispevati in žrtvovati. — Tretjeredniki so najbolj poklicani, da se zajemljejo za to, ker jim redovno vodilo to dolžnost nalaga. Zato tretjeredniki na duhovnikov poziv radi skrbijo ob praznikih za cvetlice v cerkvi in na altarjih, molijo pred službo božjo ali med njo sveti rožni venec ter skrbijo za to, da vsi glasno in dostojno odgovarjajo. Tretjeredniki se najbolj odlikujejo v gorečnosti za čast božjo in lepoto hiše božje in so najzvestejši duhovnikovi pomočniki.

Najlepše pa se gorečnost in živa vera razodeva v delih krščanske ljubezni. Le tista župnija, kjer opravljajo verniki dela krščanske ljubezni, je zares vzorna in krščanska. Kjer ni krščanske ljubezni, požrtvovalnosti in krščanske dobrotelčnosti, tamkaj tudi ni pravega in živega krščanstva. Za vsako župnijo je torej najlepše spričevalo, ako imajo njeni verniki do sirot in bol-

nikov, do ubogih in trpečnih sočutno, usmiljeno srce, polno krščanske ljubezni, ki se javlja v krščanski dobroti. Zavaljo tega so začeli snovati po župnijah posebne odbore dobroti. Toda najboljši odbor dobroti je tretji red. Kjer so tretjeredniki prežeti od redovnega duha, tamkaj radi obiskujejo bolnike, jih ljubeznivo tolažijo, jim prijazno strežejo in jih po moči tudi podpirajo. Ako je bolezen nevarna, pripravijo bolnika na vreden prejem sv. zakramentov, pokličejo duhovnika ter tako marisikateremu nudijo svojo pomoč na zadnjo uro. O, koliko ljudi je že prišlo v nebesa samo po prizadevanju in zaslugi tretjerednikov. Tretjeredniki so za vsako župnijo angelji usmiljenja in največji dobrotniki. Tudi v delayni ljubezni ima tretji red za vsako župnijo velik pomen.

Za vsako župnijo so potrebni tudi katoliški časniki. Kjer imajo v župniji naročene katoliške časopise, tam so ljudje tudi zavedni, trdni in zvesti katoličani. Dandenes je zelo mnogo odvisno od časnikov. Kakršne časopise kedo bere, takega je tudi prepričanja. Zato je dolžnost vsakega katoličana, da širi dobre časnike. To delo je lahko pred Bogom zelo zaslužljivo.

Tretjeredniki so pa dolžni razširjati katoliške časopise, saj jim redovno vodilo nalaga boj proti slabemu časopisju. Slabi in brezverski časniki se pa najlaglje ugonobe in uničijo s tem, da jih izpodrinejo katoliški časniki. Zato naj si tretjeredniki prizadevajo, da bo v njihovi okolici vsaka hiša in celo vsaka odrasla oseba naročena na dober in resnicoljuben katoliški časnik. Pij X. je tretjerednikom izrecno zapovedal: „Spise pa, ki vero branijo, naj ne le prebirajo, temveč tudi skrbe, da se med ljudi spravijo in razširijo.“

Sv. Frančišek ni samo molil, ampak je tudi delal in se trudil za blager katoliške Cerkve. Tako mora tudi vsak tretjerednik ne samo moliti, ampak tudi delati in se bojevati za zmago katoliške misli in katoliških načel.

Od tretjega reda ima torej župnija mnogo koristi. Blager tisti župniji, kjer voditelj tretji red prav vodi in udje natančno svoje redovno vodilo izpolnujejo. V takih župnijah cvete svetost in pobožnost, dostojno obhajajo službo božjo, krščanska ljubezen ima požrtvovalne apostole, katoliški tisek in društva marljive delavce in nevstrašljive borivce. Zato je pa tretji red za vsako župnijo velik blagoslov. Mej vsemi verskimi organizacijami v župniji bi moral tretji red biti na prvem mestu, kaker mu ga daje tudi novo cerkveno pravo, in njemu bi moral dušni pastir posvečevati največ skrbi in truda. Delo za tretji red nosi bogate obresti, obrodi v župniji najboljše sadove ter donaša dušnemu pastirju mnogo duhovnega veselja in izdatno pomoč v pastirski službi.

4. Pomen tretjega reda za človeško družbo.

Tretji red poglobi verskega duha, prenavlja krščansko življenje in goji krščansko ljubezen.

Kar tiče poglobitev verskega duha in katoliškega prepričanja, moramo reči, da je v tem oziru tretji red že v trinajstem stoletju svojo nalogo izvrstno rešil. Takrat so namreč poplavile zapadno Evropo krivoverske stranke, ki so se držale sličnih načel kaker dandenes socialjni demokrati in boljše-

viški komunisti. Imenovali so se Albigeni, Katari, Valdenci in Fratičeli. Tajili so razne verske resnice. Bili so veliki nasprotniki katoliške Cerkve. Imeli so mnogo pristašev in njihova stranka se je kaker povodenj hitro širila po Evropi, tako, da je bila velika nevarnost, da bo Evropa vtonila v krivoverstvu.

V teh žalostnih časih je Bog po sv. Frančišku poklical tretjerednike, da so branili katoliško Cerkev. Sè svetim pogumom so se potegovali za katoliško stvar, tako da jim je papež Gregor IX. (1227—1241) dal častni naslov: „Vojaki Kristusovi“ in „Novi Makabejci“.

Slične razmere imamo tudi dandenes. Kaker so v trinajstem stoletju Albigeni, Katari, Valdenci in Fratičeli širili brezverstvo in upor proti Cerkvi, tako ga dandenes širijo framasoni in protiverske politične stranke. Mnogo kristijanov so že premotili in zapeljali, da so popolnoma pretrgali vsako zvezo z Bogom in Cerkvijo, prenehali z molitvijo, sè službo božjo in ne hodijo več k sv. zakramentom. Njihovo življenje ne pozna ne Boga, ne kaj takega, ki bi jih spominjalo na posmrtnost in večnost.

Današnji brezverci pa skušajo tudi drugim vzeti zaklad svete vere; zato sramotijo, obrekujejo in smešijo sv. Cerkev, rimskega papeža in katoliške duhovnike, dobro vedoč, da bi vera škodo trpela, ako bi zastopniki, oznanjevalci in branitelji vere izgubili ugled in veljavo pri ljudeh. Ako bi namreč ljudje več ne poslušali božje besede, se ogibali sv. maše in vsake zveze z duhovniki, potem mora v njihovih srcih vera usehniti.

Katoliška Cerkev potrebuje dandenes zvestih in stanovitnih pristašev. Redovno vodilo zahteva od tretjerednikov, da morajo biti „trdni v sveti katoliški veri in udani rimski Cerkvi in apostolskemu sedežu.“ Tretjeredniki so torej dolžni svojo katoliško vero spoštovati in ljubiti in katoliško Cerkev braniti pred napadi nasprotnikov ter odločno zastopati njene koristi.

S ponosom lahko trdimo, da so tretjeredniki zares dobri in trdni katoličani. Po zgledu sv. Frančiška so otroško udani sveti katoliški Cerkvi in rimskemu papežu. Z veseljem podpirajo duhovščino pri njenem napornem delu za vero in za zveličanje duš, naročene imajo le katoliške časopise, agitirajo za katoliško stranko in zagovarjajo povsod katoliška načela. Resnične so besede, ki jih je o tretjem redu zapisal slavni Segir (Abbé de Segur): „Kaker so framasoni garda revolucije, tako je tretji red častna straža katoliške Cerkve.“ Kjer je mnogo dobrih tretjerednikov, tam je tudi mnogo dobrih, vernih in zvestih katoličanov. Za katoliško vero in katoliško Cerkev bi bilo torej velikega pomena, ako bi se človeška družba v obilnem številu oklenila tretjega reda. Katoliška vera bi prišla v zasebnem in javnem življenju do prave veljave. Zato je papež Benedikt XV. v svoji okrožnici (6. I. 1921.) izrazil željo, naj bi člani raznih katoliških društev stopili v tretji red in naj bi ne bilo ne mesta, ne trga, ne vasi brez zadostnega števila tretjerednikov.

Poleg brezverstva se širi po svetu razuzdano in pregrešno življenje. V zadnjih petdesetih letih se je človeška družba poslabšala in v mnogem pokvarila. Pritožbe, kako je ponekod mladina posurovela, kako se ljudje udajajo pijančevanju in nečistosti, kako se lomi zakonska zvestoba, kako

raste število različnih hudobij, te pritožbe ne odmevajo samo raz pridiznico, ampak tudi iz dnevnega časopisja vseh strank brez razlike. Sè strahom se moramo vprašati, kam bo prišla človeška družba, ako bo šlo tako naprej? V prepad in pogubo!

Pomehkuženi in bolni človeški družbi je treba izdatnega zdravila, da si zaceli svoje nevarne rane. Rimski papeži, zlasti Leon XIII., Pij X. in Benedikt XV. priporočajo tretji red sv. Frančiška ko najboljši lek in najizdatniše zdravilo. Kaker je v trinajstem stoletju blagodejno vplival na vse strani in stanove človeške družbe, tako je tretji red tudi dandenes zmožen prenoviti in preobraziti vse ljudi. Ako bi vsi katolíčani, zlasti vsi dušni pastirji, bolj upoštevali želje in naročila rimskih papežev ter bi vsi pridno gojili, širili in priporočali tretji red sv. Frančiška, potem bi se tudi človeška družba temeljito zboljšala in prenovila v Kristusovem duhu, in bi izginilo grdo in bogokletno preklinjevanje, omejilo bi se ostudno pijančevanje, zatrlo bi se strašno nečistovanje in bi izginile mnoge pregrehe. Tretji red bi storil za duhovno prenovljenje in ozdravljenje človeške družbe več, ko vsa društva in vsi časopisi, ki jih ustanavljajo posebej v ta namen. Toda tretji red tako dolgo ne bo mogel vršiti te svoje vzvišene naloge, dokler se ne bodo za njega toplo zavzeli vsi tisti, ki so v prvi vrsti poklicani, da skrbе za prenojenje in zboljšanje človeške družbe — to so voditelji in dušni pastirji. Rim je govoril, stvar je dognana.

S prepadanjem krščanskega življenja pada tudi krščanska ljubezen, raste pa grdo samoljubje in brezmejna sebičnost. Prave in pristne ljubezni je prav malo na svetu. Kamerkoli pogledaš, povsod opaziš sovraštvo in nasprotovanje, hinavščino in zavist, lakomnost in sebičnost, brezsrčnost in neobčutljivost. Koliko preprirov in sovraštva je po družinah, mej sosedí, mej raznimi stanoví in narodi! Vse to prihaja odtod, ker manjka krščanske ljubezni. Krščanska ljubezen je pozabljena, zapuščena in prezirana.

Brez krščanske ljubezni pa ni prave sreče in zadovoljnosti. Če hočemo, da bo človeška družba imela trdno podlago, jo moramo navdehniti s krščansko ljubeznijo. To nalogo pa more prevzeti in izvršiti tretji red sv. Frančiška, ker je ves njegov značaj in ustroj kaker nalašč za to ustvarjen. Vodilo tretjega reda namreč izrecno nalaga svojim udom, da morajo gojiti blagovoljno ljubezen mej sabo in do drugih. Zato žive dobri tretjeredniki sè vsemi ljudmi, zlasti pa z domačini, v najlepšem miru in soglasju, se skrbno ogibajo vsakega prepira in sovraštva, se naravnost boje, da ne bi koga razžalili ali pa komu delali krivico, spoštujejo svojega bližnjega, potrpe ž njegovimi slabostmi in napakami ter si prizadevajo, da poravnajo prepire in sovraštva. Kjerkoli opazijo bedo, pomanjkanje in uboštvo, hitro in z veseljem pomagajo. Po svojih močeh podpirajo uboge, obiskujejo bolnike, tolažijo žalostne in zapuščene, podučujejo nevedne, in delajo vse to iz ljubezni do bližnjega.

O, kako bi bilo vender lepo in prijetno na svetu, ako bi začeli ljudje po vodilu tretjega reda gojiti krščansko ljubezen! Marisikatera solza bi se posušila, žalost bi izginila. Ni čuda da je „socijalni papež“ Leon XIII. večkrat poydarjal imeniten pomen in veliko važnost tretjega reda za vesoljno človeško družbo.

Tretji red ima v sebi moč prenoviti v Kristusovem duhu vsakega posameznega, vsako družino, vsako župnijo in vesoljno človeško družbo. Pa peži so že davno spoznali pomen in važnost tretjega reda, Bog daj, da bi kmalu spoznali njegov pomen tudi vsi ostali voditelji katoliških narodov!

Dve pismi p. Baptista Turka s Kitajskega.

I. Sedanje razmerè in misijonske neprilike na Kitajskem.

Odkar imamo pri nas na Kitajskem republiko, smo več ali manj v neprestani revoluciji. Razne politične stranke so si vedno v laseh, zdaj v tej, zdaj v oni provinciji te obširne države. Tu se upirajo roparske čete, tam zopet večje skupine vojakov; celi bataljoni in regimenti odrekajo pokorščino ter brezvestno ropajo in požigajo. To se je dogodilo l. 1921. v našem glavnem mestu Wučan ter prej ali pozneje po raznih drugih krajih. Ravno ta čas se je v sosednji severni provinciji Honan izneverilo 15 tisoč vojakov, ki so nad mesec dni grozno požigali in ropali. Tu in tam tudi misijonom ne prizanašajo. Par desetoric takih podivjanih vojakov meseca avgusta je leta 1921. obiskalo tudi naše ubogo mesto Či-švej. Mandarinu so te vrste roparji, ki so se v bližnjem gorovju pripravljali na napad, več dni poprej naznanili, da bodo mesto napadli. Tisoč oboroženih roparjev se je zbralo; vladno vojaštvo jih je pa premagalo in razgnalo. Ostalo jih je skupaj vstrajno le nad dvajset, ki so kot samostojna vlada zdaj tu, zdaj tam ropali, zlasti pri bogatih. Našim meščanom se je zdelo neverjetno, da bi si upali priti v njih okrajinsko mesto; zato so se tudi malo zmenili za mandarinov oklic, naj se varujejo. Tudi številna mestna policija v tem nevarnem času ni dobro čuvala. Ko so za praznik Marijinega vnebovzeta verniki prišli od vseh strani, sem ravno ta dan slovesno izpostavil v javno čiščenje lepo podobo presvetega Srca Jezusovega; razen skupne posvetitve sem tudi vse misijonske težave in nevarnosti zaupno izročil Njegovemu mogočnemu varstvu. Nato sem brez posebne slutnje tretji dan odšel k misijonarju v Hvan-se-kan; pa že drugi dan pride za mano poročilo, da so prejšnjo noč oni tolovaji prišli, pregnali policijo, osvojili orožje, zasedli sodnijo in oprostili jetnike. Mandarin je preoblečen zbežal.

Ljudstvo vsega mesta je bilo silno zbegano. Veliko jih je sè svojo robo pribežalo na našo misijonsko postajo. Ko zvem o tej nesreči, se takoj tisto noč napravim na pot nazaj v Či-švej. Zelo veseli so bili mojega prihoda preplašeni kristjani in pagani, kaker da bi bil njih najboljši varih. Miril sem jih: „Svoje zaupanje stavimo v presv. Srce Jezusovo, k njemu molimo, njemu se izročimo.“

Predrzni tolovaji so ob svojem prihodu štiri ljudi umorili; prva dva dneva niso v mestu storili nikakega nasilja; zahtevali so samo, naj za nje hitro nabere veliko vsoto denarja. V tej skrajni sili so vsi premožniši raje dali zahtevani denar, kakor da bi se pustili oropati; toda roparji so postajali vedno bolj drzni. Že tretjo noč so začeli pretiti, da bodo še pred zoro napadli tukajšnjo največjo „zastavljavnico in zavarovavnico“. Oskrbnik in mestni prvaki so bili zelo zbegani zaradi te grožnje, zlasti še, ker se je hitro množilo število tolovajev; razni potepuhi so se jim pridruževali od vseh strani. V tej stiski se dobri mestni očetje zopet k meni zatečejo; ob dveh po polnoči so me prišli klicat na pomoč. Prosili so me, naj grem k voditelju te roparske vlade posredovat, da zabranim toliko nesrečo, ki bi hudo zadela ne samo mesto, ampak tudi ves okraj.

Pomišljam, kaj bi storil; znani so mi razni slučaji, v katerih so morali misijonarji veliko trpeti od te vrste ljudi. Izročim se previdnosti božji; za blager misijona sem takoj ugodil nujni prošnji. Dal sem vprašati glavarja teh roparjev, ako me sprejme v avdijenco; ko mi je dovolil, sem šel k njemu v spremstvu svojega kateheta Kao. Z oboroženimi tolovaji sedem k mizi, pozdravim glavarja in mu z mirnimi besedami povem namen svojega obiska. Dobil sem slab odgovor; jezen mi pravi, da so ga meščani slabo sprejeli, da so raztrgali njegove oklice in mu škodovali, dasi je prišel iz dobrega namena. Rekel mi je tudi: „To trdo ljudstvo se ne uda drugače, kakor le sili!“ Nato mi reče, da naj se ko misijonar ne vmešavam v njegove in mestne zadeve. Obljubil mi je pa, da našim misijonom ne bo nič žalega storil. Za meščane je pa samo obljubil, da se jim to noč ne bo nič žalega zgodilo; zjutraj pa da bo prišel na našo misijonsko postajo in bo tam objavil svoje zahteve. Ob določeni uri je prišel z dvema oboroženima tovarišema; postregel sem mu s sladčicami in dobro pijačo. Zdaj se je kazal bolj mirnega in zaupljivega; slednjič razodene svojo zahtevo, da hoče namreč imeti 16 tisoč kitajskih dinarjev. Na mojo prošnjo in posredovanje se je slednjič zadovoljil s šestimi tisoči, katere so mu oskrbnik zavarovalnice in mestni prvaki izročili. Iz hvaležnosti za to posredovanje so mi preskrbeli na črni tablici zlat napis s 4 črkami: fu-kue, ho-min, to je: osrečevatelj države in rešitelj ljudstva. Napravili so še dva podolgovata napisa na vsakem po osem manjših črk. Vso to čast sem za se odklonil in prepričeval te odlične pagane, da smo, kakor za vse dušne in telesne dobrote, tako tudi za srečno rešitev mesta iz te nevarnosti dolžni hvaležnost pravemu Bogu nad nami, ki je res naš skupen „Osrečevavec“ in naš pravi „Rešitelj“. Zato sem jim rekel, da njihov meni namenjen napis izvrstno pristoja presvetemu Srcu Jezusovemu, čeger podobo smo pred kratkim postavili v altar. S tem predlogom so bili vsi zadovoljni. Določili so, da bodo prinesli te napise za Božič. In res so jih prinesli na ta praznik opoludne s trobentanjem skozi vse mesto na misijonsko postajo in precej sem ž njimi okrasil podobo presv. Srca Jezusovega, Njemu v zahvalo in s prošnjo, naj se usmili ubogih Čišvečjanov.

Z imenovanimi napisi so prinesli tudi veliko jedi. S temi jedmi sem napravil primeren obed za mestne prvake, novega mestnega mandarina in

vojaškega predstojnika ter obdaroval tudi cerkvene strežnike. Zraven telesnih jedi sem jim tu zopet dal tudi nekoliko duhovnega kruha. Hvala Bogu! Dobro smo se imeli, in upam, da ne brez koristi za naš misijon. Roparska vlada je trajala samo osem dni; prišlo je namreč nad 500 rednih vojakov; roparski vojaki so mirno zapustili mesto in zbežali v gore. Kmalu na to so ti roparji napadli trg Ši-ma-fan; požgali so 20 hiš in umorili 11 oseb. Do zdaj so teh roparjev nad 150 vjeli in jih vstrelili.

V mojem misijonskem delokrogu (foraniji) se ni v zadnjih dvanajstih letih toliko ropanja izvršilo, kakor leta 1922. Bogatini so bili jako zasledovani in so veliko trpeli; malim trgovcem pa tudi niso prizanašali.

Zdaj je bolj mirno, varni pa še nismo, ker vojaštvo ni zanesljivo. Od 500 lanskih vojakov, sem poslanih za varstvo mesta in za okrajno obrambo, jih je ostalo še 100. Ti „varihi“ so neko noč v aprilu nepričakovano oropali 30 večjih trgovin, pobegnili proti svoji domovini v Šan-tun ali Ho-nan in so odnesli sè seboj čez 40 tisoč naših starih goldinarjev. Zavaljo te nezanesljivosti vojakov je okrajni sodnik pri nas imel shranjene svoje reči in je pri nas večkrat prenočil.

Razen roparjev in roparskih vojakov je tukaj tudi veliko nočnih tatov. Na praznik sv. Frančiška 4. oktobra l. 1922. so tudi mene obiskali, vlomili škrinjo in so ukradli ves denar, več kakor 360 naših starih goldinarjev. S pomočjo mandarinovo so pa tatove hitro našli in smo ukradeno miloščino nazaj dobili.

Tudi pravdati sem se moral. To je bilo pa tako. Na severovzhodni strani mojega misijonskega delokroga živi mogočna paganska rodbina Ši; že več let sem je jako nasprotovala našemu misijonskemu delovanju. Leta 1882. je ta družina preganjala misijonarja p. Remigija, frančiškana iz Nemčije, ki je še v pravem času zbežal. Mnogi katehumeni (to je takih, ki so se pripravljali za sveti krst) so se takrat prestrašili in so ostali v paganstvu, več drugih že krščenih družin se je pa vrnilo v staro paganstvo. Razni misijonarji so od takrat do zdaj dosegli le malo vspeha. Leta 1920. se je star mož te nasprotne rodbine Ši sè svojo družino spreobrnil. Ta nevstrašljiv mož, ki si je ko kristijan nadel ime Ši-šjen-čjo, je začel še druge nagovarjati, naj se dajo krstiti, kar je jako jezilo njegove sorodnike. Število katehumenov se je množilo. Obiskoval sem jih po hišah; radi so mi dovolili, da sem v njih hišah odstranjeval paganske malike in paganske stvari. Ker so tudi žene pokazale dobro voljo, kar je navadno prav redko, sem jim takoj preskrbel učiteljico in žensko šolo.

Ta nagel naš misijonski napredek je pa nekatere paganske prvake družin Ši in Yuen še posebno razjezil. Nagajali so na razne načine in skušali preprečiti naše misijonsko delo. Ker pa imamo zdaj postavo verske prostosti, sem jih osebno in po družih opominjal, naj se spametujejo, ker sè svojim ravnanjem kršijo postavo, drugače da jih bom moral tožiti. Vsi opomini so bili zastonj; predrzno so izdali oklic, da so vsi, ki se pridružijo naši veri, izključeni iz družine in izgube vse pravice do skupnega družinskega imetja in družinskega varstva. Tako sem bil prisiljen potegniti se za svoje

zbegane novokrščence. Mandarin, našim misijonom nenavadno naklonjen, mi je izdatno pomagal, da se je moja pritožba dobro rešila. Takoj je namreč izdal povelje, naj te predrzne prvake pripeljejo k sodniji; razen tega je izdal več oklicev za varstvo naših vernikov in je zagrozil, da bodo kaznovani vsi, ki bi se predrznili ovirati versko prostost. Ta odločen mandarinov nastop je prestrašil naše nasprotnike. V strahu, da ne bi bili kaznovani, so poslali k meni posredovavce s prošnjo, naj jim naznamim pogoje, pod katerimi odstopim od tožbe.

V takih slučajih, ko se nasprotniki udajo za pravičen sporazum, sem kolikor mogoče popustljiv z namenom, da tako tudi naše nasprotnike pridobim za našo sveto vero. Razen poravnave pravnih stroškov sem zahteval od nagajivih prvakov obeh družin Ši in Yuen sodnijsko odobreno pismo zagotovilo, da ne bodo več ovirali našega misijonskega delovanja in da bo v njihovih družinah dopuščeno vsakemu vstopiti v našo sv. katoliško Cerkev. Da bodo pa tudi njih potomci obveščeni o tem sklepu, sem zahteval, da se v domačem družinskem tempelju obeh družin za vedno ohrani objavljen ta važni mandarinov oklic. Od preganjavcev rodbine Ši sem zahteval, da se oni uradni oklic in dano pismo zagotovilo za vedno vkleše v ploščo belega marmorja.

Tej moji zahtevi se je ugodilo in tako bi bila naša večmesečna pravdica skorej končana; kar pride nova težava. To nepotrebno pravdo so povzročili samo nekateri prvaki družine Ši, drugi bolj pametni člani te družine so me pa prišli prositi, da bi se ta plošča ne stavila v družinski tempel, da ne bi bili s tem užaljeni nedolžni prvaki. Rekli so mi, da so krivci pripravljeni kupiti neko hišo za misijonske potrebe, in v nji naj bi vzdali imenovano ploščo. To ponudbo sem rad sprejel in tako imamo zdaj, hvala božji previdnosti, že svoj, sicer preprost dom, ki nam služi za oratorij (cerkvico), dedško šolo in katehumenat, kjer jih je zdaj že čez 300 takih, ki se pripravljajo za sv. krst, do 70 je pa že krščenih. Tako je v misijonskem kraju Ta-ma-čijao, kjer mi pomaga moj pomožni misijonar p. Frančišek Midden-dorf, goreč misijonarski novinec. V vsem tem misijonskem delokrogu je tukaj zdaj najbolj živahno gibanje. Vkljub moji dolžni pozornosti sem v vednem strahu, da ne pride zopet nesrečni zlobec sè svojimi peklenskimi spletkami, s katerimi je žalostno pokvaril že razne lepo začete misijone. Zato prosim, blagovolite naše misijonsko delo vztrajno podpirati z gorečimi molitvami.

II. Kaj dela naš misijonar na Kitajskem.

Moj misijonski delokrog obstoji iz dveh okrajev: Či-švej in Lo-tjen, ki imata nad 600 tisoč prebivavcev, med njimi je samo 1100 krščenih in do 1000 takih, ki se pripravljajo na sv. krst (katehumeni); vsi ti so na daleč raztreseni. Gotovo mi bodete priznali potrebo dobre kočije in par krepkih konjičev. Taka kočija, kot so pri vas pri gospodih župnikih v ravadi, bi mi bila tem bolj potrebna, ker imam razen imenovanega osebnega misijonskega dela ko foranijski vikar, (to je neke vrste dekan) tudi še nalogo, da nad-

zorujem celo prefekturo Hwang-chow (Hvan-cov), v kateri je zdaj 11 misijonarjev in oskrbujemo nad 6000 krščenih vernikov (vsega ljudstva je pa nad dva milijona). Ta moja foranija presega po obširnosti in po številu ljudstva tri kranjske dežele. Moje potovanje po tem obširnem okrožju olajšuje reka Jang-ts-kiang (Jan-če-čjan), ki teče po njegovem južnem robu v dolžini 260 kilometrov. Po njem vozi vsaki dan več parnikov gori in doli, čolnov je pa na stotine. Za potovanje na suhem tukaj ni cest, ni potov, še kolovozov ni; ob robu njiv se vijejo ozke steze, ki so samo v glavnih zvezah sem in tja za meter široke in malo kje s kameni utrjene; v deževnem vremenu je na cente blata. — Kake kočije morejo voziti po takih stezah, me boste vprašali. Samo enokolesni vozički so, tako narejeni, da se ob straneh kolesa stisnjeno sedi, ali se z vrvmi naveže blago ob njem in se z vdelanima držajema kot pri samokolnici porivajo naprej. Za slučaj, da je teža obilna, ali da je pot slaba ali strma in tega vozička eden ne more peljati, je spredaj pritrjena vrv, za katero vprežejo drugega vlačivca. Taka kočija bi se pri vas še za pustne burke zdela presmešna, tukaj se je pa poslužujejo le bolj gosposki in premožni ljudje. Jaz se je ogibljem; iz skušnje namreč vem, da je nerodna in za moje kosti zelo neprijetna. Taka vožnja je zamudna, večkrat nevarna in za naše misijonsko uboštvo precej draga. Teh enokolesnih vozičkov se večinoma poslužujejo za prevažanje blaga ali popotne prtljage; to so naši tovorni vozovi. Bolj majhine in lahke tovore prenašajo nosači na bombaževem drogu, ki ga polagajo na tilnik; na obeh konceh droga pa privežejo enaka dela blaga. Nosači imajo navadno oguljene tilnike in rame, zato jih je malo in še ti so trikrat dražji kakor navadni delavci.

Bogate, stare in bolehnne ljudi nosita v manjših nosilnicah po dva nosača, v večjih nosilnicah pa po štirje. Nosilnice so prav preprosto narejene iz bambusa. Takih nosilnic se tudi mi misijonarji poslužujemo za daljša pota. Na glavnih misijonskih postajah imamo tudi svojo, nekoliko boljše narejeno nosilnico, katero imamo za kočijo. Potovanje s to kočijo je zložniše, pa tudi še enkrat dražje, kakor na enokolesnem vozičku, zato jih zdaj po vojski bolj redko rabimo. Mandarini in drugi višji uradniki opravljajo svoje vizite v nosilnici s 4 nosači, mi misijonarji pa hodimo peš k mandarinom. Nekateri misijonarji jahajo mule, kar pa tudi ni brez sitnosti in stroškov. Za krajša misijonska pota nam služijo noge in zato je za misijonarja zelo važno, da ima zdrave in trdne noge.

Hvala Bogu! Po dveletnem odpočitku pri nemanjšem pa bolj mirnem misijonskem delu v Pe-čjen, se mi je razrahljano zdravje precej ukrepilo, tako da sem v zadnjem misijonskem letu mogel več daljših misijonskih potov tudi peš napraviti.

In zdaj — Bog se me usmili — kaj se je zgodilo mojim nogam? Bilo je 5. septembra lanskega leta, ko sem na misijonski postaji v Hwan-chow (Hvan-cov) v zvoniku pri zvonu utrjeval vijake, ki so malo popustili. Seženj visoko na lestvici stoječ zgubim ravnotežje in padem na pete s tako silo, da obležim nezavesten na tleh; preneso me v posteljo; veččak mi skuša z drgnjenjem vrediti živce in kosti in zmanjšati bolečine. Dal sem se prenesti

na parnik, ki me je odpeljal v misijonsko bolnišnico v Han-kow, ki jo oskrbujejo usmiljene sestre kanosisjanke in imajo evropejskega zdravnika. Z Rentgenovimi žarki so spoznali, da je kost v levi peti počena. Obdali so jo z gipsom ter me potolažili, da bom v 14 dneh dober. Po dveh tednih so mi prinesli berglje, da poskusim s previdnim premikanjem. Čez 25 dni sem začel zopet maševati, pa z veliko težavo. Vrnil sem se na svojo misijonsko postajo Či-švej, kjer mi je kitajski zdravnik dal neko mazilo, češ da mi prežene oteklino; mazilo je oteklino še shujšalo. Za tri tedne sem moral zopet v posteljo. Leva noga je bila vedno slabša in bal sem se, da mi jo bodo morali odrezati. V tej stiski sem začel rabiti lurško vodo iz časa, ko je bilo šest sto Slovencev v Lurdu pod vodstvom gospoda škofa Jegliča. Sè zaupanjem na usmiljeno pomoč Marijino in z molitvijo začnem mazati bolno nogo, in hvala Bogu in Materi božji, oteklina je zginila, začeta gnjiloba se je posušila in nova koža se je prikazala. Začel sem zopet hoditi, četudi šepavo; zdaj gre vedno na bolje. Zahvaliti moram svojega angela variha, ki me je varoval, da se pri padcu nisem ubil; zahvaliti se moram tudi sestram tretjerednicam, ki so mnogo molile za moje ozdravljenje. Brez dvojbe so mi za to prejeto dobroto in druge milosti pomagale tudi vaše molitve. Tudi taka duhovna pomoč je za me in za misijone jako važna. Zdaj se ustanavlja in širi po vsem svetu „sveta molitvena križarska vojska za spreobrnjenje 400 milijonskega kitajskega naroda.“ Naj ve vsak vernik, da smo vsi katoličani za dar sv. vere dolžni po svojih močeh pomagati misijonom. Vsako molitvico in vsak najmanjši dar Vam poplačaj dobri Bog!

Vaš prehvaležni

*P. Peter Baptista Turk,
franciškan, misijonar.*

Predraga sestra! Velecenjeni dobrotniki in dobrotnice!

Pri misijonskem delu mi gre, hvala Bogu, dovolj srečno naprej; samo denarja za razne važne potrebe mi zelo primanjkuje. Leta 1922. sem v delokrogu Či-švej vzdrževal 6 šol za dečke in može in 3 šole za ženske. Šolarjev je bilo nad dvesto. Učenk je bilo nad 50, katere so poučevale kitajske tretjerednice, nune sv. Frančiška. Novo krščenih je bilo do 150. V celem okraju, ki šteje 300.000 prebivavcev, je zdaj do 1100 krščenih in skorej toliko se jih pripravlja na sv. krst; v tem glavnem mestu je do 20 tisoč prebivavcev. Protestantov je tu polovico manj ko nas, pa imajo že več let lepo zidano misijonsko postajo. Tudi pagani imajo za svoje malike lepše hiše kaker je naša za čast božjo; to je gotovo nespodobno in za naš misijonski ugled prav škodljivo. Koliko misijonarjev je po teh naših kitajskih misijonih, ki jednako zdihujejo, pa ne morejo dobiti sredstev za izboljšanje! Upamo pa, da bo po sveti previdnosti božji klic svetega Očeta, pozivajoč ves dobri, verni svet na misijonsko delo, dosegel zaželjeni uspeh, ter nam donesel zaželjeno pomoč, namreč, molitev za potrebne milosti, denarja in misijonarje. — Hvala Bogu! Potrebni misijonarji frančiškani že prihajajo; iz Italije šest, iz Amerike dva. Iz Amerike pride kmalu cela skupina, ki bodo

dobili lastni vikarijat. To nas prav veseli in tolaži. Daj Bog, da bi se nam pomnožila tudi denarna pomoč, primerna našim potrebam! O da bi se dobri verniki vesoljne svete Cerkve vsaj približno tako zavzeli za sveto misijonsko vojsko in misijonsko zmago, kot se je v zadnji divji, svetovni vojski delalo in vse žrtvovalo za puhlo posvetno zmago! Vsak kristijan pa, ki se vedoma noče potruditi za misijonsko sodelovanje niti z molitvijo, niti z darovi, naj ve, da nima prave, žive vere, niti prave svete ljubezni, in naj se nikar ne smatra za dobrega vernika!

Do tu sem nekoliko opisal svoje misijonske razmere in svoje želje.

Za vsako molitvico in vsak tudi najmanjši dar za misijon Vam bodi Bog večni plačnik!

Či-švej, 28. novembra 1922.

*P. Peter Baptista Turk O. F. M.
misijonar na Kitajskem.*

P. MAVRICIJ TERAŠ.

Predsodki in ugovori proti tretjemu redu.

(Dalje in konec.)

3. »Dolžnosti tretjega reda so pretežke.«

Najbolj pa se ljudje branijo tretjega reda zavoljo tega, ker mislijo, da bi ne mogli spolnjevati tretjerednih dolžnosti in nositi bremen. Tretji red res nalaga različne dolžnosti, toda te dolžnosti niso tako težke, da bi jih ne mogel spolnjevati sleherni kristijan. Tretjeredniki morajo natančno spolnjevati božje in cerkvene zapovedi. To pa ni nobena nova dolžnost, saj je k temu zavezan vsak kristijan, ki hoče v nebesa priti. Tretji red spolnjevanje božjih in cerkvenih zapovedi celo olajšuje. Tretjeredniki so dolžni vedno nositi redovni pas in škapulir. Gotovo ni to nobeno tako velikansko breme, saj nosijo ljudje na sebi in pri sebi različne druge stvari, kakor ure, verižice, zapestnice in druge okraske. Marisikateri ne more biti brez pipe in cigaretne škatljice. Če pa ni pretežko imeti na sebi in pri sebi takih nepotrebnih stvari, ali bo potem pretežko nositi pas in škapulir zveličanja? In če bi kedo iz upravičenih vzrokov res ne mogel nositi škapulirja in pasu, ga voditelj za slučaj potrebe oprostí od te dolžnosti. Tretjeredniki morajo vsaki dan moliti 12 očenašev, zdravamarij in slava Očetu. Ali je morda to pretežavno? Nikaker ne! Redovna molitev se more razdeliti na celi dan. Nekaj očenašev se lahko opravi zjutraj, nekaj čez dan, nekaj zvečer. Lehko se opravi tudi na potu ali mej delom, ne da bi bilo treba sklepati roke in odkriti glavo. Za redovno molitev pa lahko velja tudi jutranja in večerna molitev, molitev pred jedjo in po jedi in sploh vsaka molitev, samo namen je treba napraviti, da naj dotična molitev velja tudi za redovno molitev.

Tretjeredniki morajo vsaki mesec opraviti sv. spoved, prejeti sv. obhajilo in se udeleževati mesečnih shodov. Komer je kaj na tem, da zveliča svojo dušo, mu gotovo tudi ta dolžnost ne bo pretežavna, posebno ker se mu v potrebi more zljajšati ali ga od nje oprostiti.

Slednjič zahteva tretji red od svojih udov, da se morajo ogibati vseh grešnih priložnosti in krotiti svoja huda nagnenja. To je sicer včasih težavno, toda za tistega, ki hoče v nebesa priti, neobhodno potrebno.

Iz naštetih glavnih dolžnosti je razvidno, da je tisti predsodek, ki trdi, da so dolžnosti tretjega reda pretežke, popolnoma prazen in brez podlage.

4. »Kaj bodo pa drugi rekli?«

Slednjič naj omenim tisti predsodek, ki odvrča zlasti može in fante od tretjega reda. Ta predsodek izvira iz strahu pred ljudmi. Moške vznemirja tisto „strašno“ vprašanje: „Kaj bodo pa ljudje rekli?“ Boje se, da bi se kedo norčeval iz njih, ako bi bili v tretjem redu. Sram jih je, da bi veljali za pobožne. Na tihem in za sebe bi že še bili pobožni, toda javno se pokazati tretjerednike, to si ne upajo.

Ali ta strahopetnost je jako nespametna. Ako se v prejšnjih časih kralji in cesarji niso sramovali javno nastopati ko tretjeredniki, ako se tudi dandenes papeži, kardinali, visoki uradniki, generali, slavni umetniki in odlični politiki ne sramujejo nositi škapulir in pas svetega Frančiška, se gotovo ni treba nikomer tega sramovati. Biti tretjerednik in duhovni otrok sv. Frančiška ni nobena sramota, ampak velika čast, na katero je lahko vsakedo ponosen. Ako bi bili v tretjem redu pijanci, tatovi, preklinjevalci in tem podobni ljudje, potem bi moralo biti človeka res sram biti v taki družbi. Ker so pa tretjeredniki pošteni ljudje in najboljši kristijani, zato je sramotno sramovati se biti v družbi tretjerednikov.

Res je, da se nekateri tretjerednikom posmehujejo in se iz njih norčujejo. Ako pa pogledamo, kedo so tisti in kakšni so, ki se norčujejo iz tretjerednikov, vidimo, da so to najslabši kristijani, ki so udani najgršim pregreham. Dobri in pošteni kristijani pa tretji red čislajo in tretjerednike visoko spoštujejo.

Za vsakega moža in mladeniča je naravnost poniževalno, ako se boji stopiti v tretji red zaradi tega, ker ga je sram in se boji zasmehovanja slabih kristijanov. To ni možato, ampak strahopetno in sramotno. Samo tistemu, ki stopi pogumno pod zastavo sv. Frančiška in se brez svetnih ozirov pridruži armadi tretjerednikov, veljajo besede božjega Zveličarja: „Kedor bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih.“ (Mat. 10, 32.)

* * *

Proč sè vsemi ugovori in predsodki proti tretjemu redu! Tretji red ni tak, kaker so ga razkričali posvetnjaki in slabi kristijani, ampak tretji red je sveta ustanova, ki ima najboljše namene in najvišje cilje. Tretji red hoče ljudi ogreti za pobožno, sveto življenje in jim pomagati v nebesa.

Krščanski mladenič! Ako si že 14 let star, stopi pogumno po zastavo svetega Frančiška in ne bodi strahopeten! Tretji red ti ne bo škodoval, ampak ti bo le koristil. Ne oziraj se na govorjenje ljudi, na posmehovanje slabih tovarišev! V tvoji viharni dobi, ko te obdaja od znotraj in od zunaj vse polno hudih skušnjav in grešnih nevarnosti, te bo tretji red obvaroval pred marisikaterim grehom in te ohranil poštenega. V mladosti se moraš posvetiti Bogu, ako hočeš nekoč srečno umreti. Ako boš že zgodaj postal Frančiškov otrok, bo sv. Frančišek prosil za tebe Boga, da boš imel božji blagoslov v življenju in prišel po smrti v nebesa.

Krščansko dekle! Stopi tudi ti v tretji red. Ko tretjerednica si ne boš smela hoditi po plesih in imeti ponočnih pogovorov in skrivnih stankov. Zato pa boš ohranila največji zaklad svoje mladosti sveto nedolžnost. Spoštovale te bodo tvoje tovarišice in tudi vsi pošteni ljudje. Tretji red bo pa tudi najbolje pripravil za prihodnji tvoj stan.

Krščanski oče, krščanska mati! Stopita tudi vidva v tretji red sv. Frančiška! Vpišita se v to šolo krščanske popolnosti! Tukaj se bosta učila, kako morata potrpežljivo prenašati svoje križe in težave, po krščanski vzgajati svoje otroke in si nabirati zasluženje za nebesa. Ako sta pa že v tretjem redu, prizadevajta si tudi svoje otroke spraviti v tretji red! Pošiljajta jih vsaki mesec k shodom tretjega reda in kaker hitro so dovršili 14. leto jih nagovarjajta, naj stopijo v tretji red. Večje dobrote ne morete izkazati svojim otrokom, kaker če jih pridobita za tretji red. Ako bodo vajini otroci že v mladosti dobri tretjeredniki, bodo ostali tudi pozneje zmirom dobri kristijani. Delali vama bodo čast in veselje in na stara leta vama bodo sladka tolažba in močna opora.

Razgled po serafinskem svetu.

Slika sv. Klare Asiške. Naš p. Blaž Farčnik je naslikal za cerkev v Štangi sliko sv. Frančiška in sv. Klare. Posnetek zadnje slike je natisnjen v pričujočem zvezku za god sv. Klare. Slika predstavlja svetnico v onem trenutku, ko je po daljši molitvi pred Najsvetejšim stopila s posodo za preslanje R. T. v rokah pred samostan naskakujoče zdvijane vojake, ki so prestrašeni popadali in zbežali. Zato jo neki pisatelj¹⁾ imenuje frančiškansko Judito, je rešila svoj samostan in mesto Asiz ter njene prebivavce krutih vojakov (Bolj natančno je dogodek popisano v Cv. XXXIV. str. 298.)

Novi skupščini tretjega reda. Na praznik presv. Trojice je bila ustanovljena nova tretjeredna skupščina na Prežganju. Nekaj udov je bilo vpisanih v ljubljanski skupščini, da je bilo mogoče sestaviti odbor, 53 jih je pa bilo na novo sprejetih, mej temi 13 moških, na čelu njim g. župan

¹⁾ P. Vittorino Facchinetti, OFM: San Francesco d'Assisi nella storia, nella leggenda nell'arte. Milano 1921, str. 118. Knjiga obsega str. XLVII, 542, v obliki velike četrtinke je zelo bogato ilustrirana. Delo je natančno in kritično, ter je vredno, da je bere vsakeen, ki razume italijanski.

G. župnik Jarc so prevzeli vodstvo skupščine in je upati, da bo tretji red na Prežganju lepo uspeval. — Dne 6. majnika so dobili novo skupščino pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko. Štirideset je starih udov, na dan ustanovitve je pristopilo 9 novih. Za prednika moških je Matej Kermelj, ženska prednica je Frančiška Štibelj. Shode imajo vsaki prvi petek v mesecu. Bog daj skupščini mnogo blagoslova! P. M. T. — V Loškem potoku so obhajali sv. misijon. Vdeleževali so se ga pridno in so vsi, razen par višjih v veri onemoglih, prejeli sv. zakramente. Pri tej priliki se je tudi tretji red malo poživil in jih je 24 na novo pristopilo, mej njimi trije možje in tri dekleta.

Duhovne vaje za tretjerednike so obhajali: na Brezju in v Mariboru v postnem času, na Viču proti koncu aprila, kjer so se jih pridno vdeleževali tretjeredniki, deloma tudi drugi, ki še niso v tretjem redu, pa se mu polagoma bližajo. V Ljubljani je pa voditelj priredil duhovne vaje enkrat za moške, petkrat za ženske. Zakaj petkrat? Zato, ker imajo premajhino dvorano, ki obsega do 80 oseb. — Op. uredn.: Za Ljubljano bi bila res potrebna večja dvorana. Sicer že delj časa za njo nabirajo, pa gre zelo počasi. Za vse drugo radi dajejo, za dvorano, ki so jo najbolj potrebni, pa darujejo le nekateri in navadno le nekaj kronic. V tem oziru bi morali več storiti. Pomagali bi pa lahko tudi zunanji tretjeredniki.

V Ljubljani so obhajali 25letnico škofovanja ljubljanski škof, ki so že nad 40 let v tretji red vpisani. Pri tej priliki so se jim šli poklonit dva zastopnika moških tretjerednikov in dve zastopnici ženskih v imenu vseh slovenskih tretjerednikov.

Naši sobratje v Zagrebu so preskrbeli Slovence sv. misijon in so ta namen povabili enega patra iz Ljubljane, da je pridigal skozi celi teden dvakrat na dan v središču Hrvatov v slovenskem jeziku. Dali so natisniti tudi 1000 vabil v slovenskem jeziku, ki so jih razdelili mej tam bivajoče Slovence. In vspeh? Hodilo je zjutraj k pridigam do 300 Slovencev, zvečer šest do sedemsto. Sobratje v Zagrebu so rekli, da je misijon zelo dobro obiskan. Če je res, kar je trdil p. gvardijan in za njim g. Bešter, da je v Zagrebu do 30.000 Slovencev, je gotovo, da je bil misijon slabo obiskan in da je vspeh malenkosten. Slovenec je doma dober, na tujem ne vspeva.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Tri bolne tretjerednice iz Ljubljane za popolno udanost v voljo božjo. — Neimenovana na žvcih bolna oseba. — Fr. Kolar za dušni mir, za zdravje svoje že dolgo časa bolne žene, za trdno versko življenje cele družine in še v neki težki zadevi.

II. Pokojni udje tretjerednih skupščin:

1. Ljubljanske: Hel. Jerala, Ana Kastelc, Ana Lušin, Emilija Prušak, Hel. Smolej (Kranjski gori), Jakob Dežman, Frančiška Vode, Neža Bricelj, Mar. Pirkovič, Hel. Urbinc, Mar. Kogovšek (50 let v III. r.), Mar. Kavčič, Gabrijela Gestelj (Goestl), klaverjeve družbe učiteljica, mirna, tiha in vestna tretjerednica.

2. sostrske: Marijana Cuzak iz Zadvara.

3. viške: Apolonija Seme, Mar. Turk, Mar. Gnjezda, Mar. Tome.

4. kamniške: prednica usmilj. sester č. m. Magna Sauer (prej tretjerednica), Martin Berlec, oče prejšnjega urednika Cv. p. Evstahija, Mar. Lužar iz Komende, Uršula Ovcin, Ivana Mušič iz Mengša.

5. cerkljanske na Gor.: Marija Omers, Mar. Kmetič.

6. svetotrojiške v Slov. gor.: Sv. Trojica: Padovnik Jožef, visokošolec, Kambergar Elizabeta, Vogrinec Helena, Trstenjak Marjeta, Kranar Ivana, Landergot Neža, Fekonja Marija, Kaučič Ferd. — Polenšak: Hrga Marija, Lajh Roza. — Sv. Ana: Župec Marija,

Ljubec Jera, Ilesič Neža, Estrin Alojz, Stanjko Anton, Drozg Marija, Šuman Marija, Kaučič Jožef. — Sv. Anton: Potrč Marija, Čirič Roza, Močnik Terezija, Vršič Terezija. — Vurberg: Poštrak Otillija. — Kapela: Zamuda Marija, Stanet Anton, Kegel Ana. — Gor. Radgona: Johman Marija, Križan Marija, Lukovnjak Neža. — Sv. Rupert: Sužnja Jožefa, Slatinsak Vincenc, Dobaja Julijana, Kurbos Marija, Križan Ivana, Polič Alojzija, Benko Marija, Kocbek Julijana. — Beltinci: Sreš Marija, Ščančar Verona, Balgač Marija, Perša Barbara, Janež Mihael. — Mala Nedelja: Ganza Terezija, Škerjanec Alojzija. — Sv. Jur ob Ščavnici: Janšovec Terezija, Krefc Marija, Holc Ana, Simonič Marija, Milič Marija. — Sv. Urban pri Ptuj: Rajšp Marija, Kranjc Marija, Čeh Alojz, Toplak Jera, Vizjak Neža. — Sv. Bolfank: Horvat Simon, Čeh Marija, Furbos Ana. — Sv. Jur v Sl. g. Pijavec Roza, Zeletinger Matija, Žvajkar Marija, Bauman Marija, Fras Jozefa, Šijanec župnik, Dolež Janez. — Murska Sobota: Durič Štefan, Kodela Jula, Franko Urša. — Sv. Helena: Kosednar Marija. — Tišina: Pintarič Katarina, Vogrinčič Ana, Vorga Ana. — Sv. Andraž: Andrašič Roza, Pučko Katarina, Šmid Neža. — Sv. Lenart v Sl. g.: Pauman Marija, Vezjak Marija. — Sv. Benedikt v Sl. g.: Zorjan Antonija, Kaučič Apolonija, Rajšp Marija, Rebrič Jera, Veingerl Roza, Osvald Elizabeta, Klapš Barbara, Zorjan Marija, Merzel Marija.

7. celjske: Sv. Štefan: Uršula Pistivšek. — Sv. Florijan ob Boču: Anton Radislav. — Sv. Florijan v Dolici: Marja Breznik. — Celje: Franc Logar, Terezija Matec. — Vojnik: Julijana Guzej. — Kalobje: Neža Vengušt. — Smartno v Rož. d.: Marija Štokovnik. — Slivnica: Jurij Leskošek, Jera Kovačič. — Kostriwnica: Mica Strašek. — Dol pri Hradu: Rozalija Balantič. — Nova cerkev: Ivana Kuzman, Mica Pletovšek. — Šmarje: Marija Skale, Antonija Metličar, Gašpar Šket, Štefan Lorger, Uršula Mlaker, Marija Graneč. — Terezija Jazbec, Jožef Jecl, Helena Kozjan, Frančiška Šket. — Št. Peter Med. selo: Štefan Mahajne. — Št. Jurij ob j. ž.: Neža Lubej. — Sladka gora: Helena Lah.

Zahvala za uslišano molitev.

Za časa boleznj sem obljubila bl. D. M. in presv. S. J. javno zahvalo, ako ozdravim, zdaj sem zopet zdrava in izrekam svojo presrečno zahvalo bl. D. M. in presv. S. J. za ozdravljenje bolne noge. Jožica Mavec, Ljubljana. — Neimenovana tretjerednica se zahvaljuje preč. D. M., sv. Jožefu in presv. ranam Jez., da je neka oseba čez 24 let zopet opravila sv. spoved. — M. K. iz borovniške skupščine se najprisrčneje zahvaljuje Jezusu, Mariji in vsem svetnikom za ozdravljenje hude živčne boleznj po opravljenih več desetdnevnicah. Zahvala v »Cv.« je bila obljubljena. — Zahvalim se Mariji Pomagaj in Zgodorski za zadobljeno zdravje in sv. Duhu ter sveti Angeli za uslišanje v dušnih zadevah. Neža Račič, Cerklje ob Krkl. — N. od sv. Benedikta se zahvaljuje presv. S. J., sv. Jožefu in sv. Antonu za uslišanje v dveh težkih zadevah. Zahvala v »Cv.« je bila obljubljena. — Od Sv. Trojice smo prejeli zahvalo od R. H. sv. Fr. As. in sv. Ant. za uslišanje prošnje in od J. Z. presv. S. Jez., sv. Frančišku As. in sv. Ant. Pad. za zadobljeno pomoč v mnogih rečeh. — N. iz Maribora se zahvaljuje presv. S. J., Mariji, sv. Antonu za prejele dobrote.

Vsem gg. voditeljem tretjega reda in vsem tretjerednikom priporočamo »Kratek pouk o tretjem redu«, katerega je v obliki letaka izdal tretji red v Škofji Loki. Na treh straneh so na kratko obdelana vprašanja: 1. Kaj je tretji red? 2. Kakšne dolžnosti nalaga tretji red? 3. Kakšne so milosti tretjega reda? 4. Kakšen pomen ima tretji red? 5. Kedo se lahko vpiše v tretji red? Bilo bi želeli, da bi ta letak prišel v vsako krščansko hišo, da bi ljudje malo bolje spoznali tretji red ter se ga v večjem številu oklenili. Najlaglje bi se to zgodilo, ako bi preč. gg. voditelji letake naročili na račun tretjeredne blaženosti, kajne in jih pri redovnih shodih ali brezplačno ali pa proti odškodnini razdelili med tretjerednike, ki bi letake najprej sami prebrali, potem jih pa tudi drugim brati dali. 100 izvodov stane 26 dinarjev. Denar pošljite na naslov: Tretji red sv. Frančiška Škofja Loka. P. M. T.

Prošnja.

Tretjeredniki! Obletnika je tu, odkar je odšel k Gospodu naš provincijal P. Avguštín Čampa. Počiva na Viču pri Ljubljani, kjer je bil 12 let župni upravitelj in 8 let voditelj tretjeredne skupščine. Npraviti mu želimo nagrobni spominik ter se v ta namen obračamo do tretjerednih skupščin in do posameznih tretjerednikov s prošnjo za prostovoljne prispevke. Za vsak najmanjši dar že naprej iskreni »Bog plačaj!« Darove pošiljajte vodstvu III. reda na Viču.

P. Engo Klasiac,
voditelj III. reda na Viču.

Vsebina 7.—8. zvezka.

	Stran		Stran
Bog Sveti Duh	97	Zidanje nove cerkve sv. Frančiška	116
Asketična šola ali vadnica popolnosti	98	Spomini iz misijonskega življenja	117
Venček cvetlic P. Placidu na grob	105	Razgled po serafinskem svetu	125
Tretji red in njegovo delovanje v Monakovem (München)	108	Priporočilo v molitve	127
Spoštujte duhovnike!	111	Zahvala za uslišano molitev	128
Serafska mašna družba	114	Darovi	128

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Molitvenik bomo začeli razpošiljati pred koncem julija.

Književnost.

K Materi. Nauki, opomini in molitve za dekleta Marijinih družb. Napisal Janez Zabukovec, župnik. Drugi natisk. 1925. Tiskalo in založilo Tiskovno društvo v Kranju. — Knjiga obsega 425 strani in ima v prvem in drugem delu različne nauke asketične vsebine prav primerne za dekleta mej svetom živeče. Ti nauki so kratko navodilo, kako more dekleta bogoljubno živeti in doseči svojemu stanu primerno krščansko popolnost; v tretjem delu so razne molitve. Knjižico priporočamo.

Mali lord F. . . . Iz angleškega prevedel K. Pribil. Ljubljana 1925. 193 strani. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni nevezano 24 D., vezano 36 D. Knjiga nam slika malega dobro vzgojenega dečka, ki je poln dobrote do ubogih, nedosegljiv v ljubezni do matere, zaupljiv tudi do nasprotnikov. S temi lepimi lastnostmi premaga vse. Nam se zdi knjiga jako dobra in prikupljiva, vzgojno vplivajoča na matere in otroke, blaživna za trda srca in tolaživna za mehke značaje. Le to nam ni všeč, da je v raznih imenih angleški pravopis. Dajte jo kateremukoli naših, naj jo glasno bere drugim, ki ga poslušajo, pa je nihče ne bo mogel in tudi ne hotel brati, ker ne bo znal izgovarjati angleških imen, kakršnih je knjiga polna. Za naše ljudi naj vsak pisatelj priredi knjigo tako, da bodo v slovenskem pravopisu pisana fonetično tudi tuja imena in izrazi, da bodo mogli gladko brati; v oklepaj pa lahko stavite tujo pisavo. Dajte komu naših preprostih ljudi, ki ne znajo razen slovenščine družili jezikov, samo prve štiri strani uvoda te knjige drugim glasno prebrati, pa jo bo odložil za vselej. Ali naj se naši preprosti ljudje uče prej brati in izgovarjati težko angleščino ali francoščino, da bodo mogli brati poslovenjene prevode tujih jezikov? Poslovenite tudi imena, vsaj v izgovoru.

Sprejemnice za tretji red so dotiskane in jih dobite pri predstojništvu tretjega reda ali pri vratarju franč. samostana v Ljubljani, posamezni po 2:50 Din., čez 25 skupaj po 2:25 Din.

Za porcijunkuljske odpustke se mora po zadnji določbi (z dne 16. maja 1924, razglašena od sv. penitencijarije 10. jul. 1924) v zadobljenje popolnega odpustka za vsaki obisk redovne cerkve (frančiškanske, kapucinske, minoritske, ali v kateri je ustanovljena skupščina tretjega reda) moliti šestkrat očenaš, češčenamarija, čast Očetu. Za druge molitve se ta odpustek ne dobi. V cerkvah, kjer je kanonično ustanovljena skupščina tretjega reda, morejo ta odpustek dobiti vsi verniki, tudi oni, ki niso v tretjem redu; tretjeredniki, ki so tri km. oddaljeni od take redovne cerkve, ga morejo dobiti v svoji župni cerkvi.

P. Carmelo da Napoli, O. F. M., Regola del terz Ordine di Penitenza istituto dal P. S. Francesco, esposta a norma delle Bolle pontifice e degli Statuti dello stesso Ordine. — Napoli 1880.

de Cipressa, P. Antonius, O. F. M., Regula tertii Ordinis saecularis S. Francisci, iussu Rmi P. Ministri Generalis eiusque Definitorii disposita. — Romae 1865.

de Clary, P. Léon, O. F. M., La séraphique Règle du Troisième Ordre de S. François. — Paris 1881.

Etienne, Benoit, O. Cap., Le Tiers-Ordre d'après la Liturgie. — Explications des ceremonies de Veture et de Profession. — 1912.

Lechner, P. Melchior, O. F. M., Kleines Ablassbüchlein für die Mitglieder des weltlichen Dritten Ordens des hl. Franziskus. (188 S.) — Innsbruck 1897.

Lemos, P. Placido Angel Rey, O. F. M., Instrucciones breves sobre la regla de la Venerable Orden Tercera de San Francisco. — Barcelona 1897.

Marchena, P. Estanislao, O. F. M., Tesoro del Terciario Franciscano ó sea la Regla, Indulgencias, Privilegios e Indultos de la Venerable Orden Tercera de Penitencia de San Francisco de Assis. — Sevilla 1915.

P. Othon, O. F. M., Récueil de chants et prières pour servir aux Pèlerinages et aux réunions extraordinaires des Tertiaires de Saint François d'Assise. — Bordeaux 1884.

Rengjes, o. Franjo, O. M., Pravilo svjetovnoga Trećega reda sv. Franje. — Zagreb 1894.

P. Romualdo, dell' Addolorata, O. F. M., Regola del Terz' Ordine di Penitenza istituito da S. Francesco d' Assisi. — Napoli 1881.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1925.

Julij.

Av gust.

1 S		Presv. Kri Gospodova	1 S		Sv. Peter v verigah. Makabejci
2 Č	† V.O.	Obiskanje bl. D. M.	2 N	†	9. po bink. Porcijunkula
3 P	Čm.	Sv. Leon II. pap.	3 P	Čm.	Najdenje trupla sv. Štef.
4 S	Čm.	Bl. Rajmund L. 3. r.	4 T	†	Sv. Dominik
5 N		5. po bink. Sv. Ciril in Metod	5 S		Mar. Snežnica
6 P		Osmina sv. ap.	6 Č		Spremenenje Gospodovo
7 T		Mlt. in sv. m. od dneva	7 P	†	Bl. Agat. in Kas. Sv. Kajetan 1. r.
8 S	†	Sv. Elizabeta Portgl. 3. r.	8 S		Sv. Cirijak, Larg. Smaragd m.
9 Č	†	Sv. Nikolaj in tov. 1. r.	9 N		10. po bink. Sv. Roman m.
10 P	†	Sv. Veronika 2. r.	10 P		Sv. Lavrencij m.
11 S	Čm.	Molt. in sv. m o Mariji	11 T	Čm.	Bl. Ludovika 2. r.
12 N		6. po bink. Sv. Mohor in Fort.	12 S	† V.O.	Sv. Klara
13 P	†	Sv. Frančišek Solan 1. r.	13 Č	Čm.	Bl. Vincenc in Frančišek 1. r. r.
14 T	†	Sv. Bonaventura c. uč. 1. r.	14 P		post. Bl. Sankt 1. r. Evzebij
15 S		Pr. Grob Gospodov. Sv. Henrik	15 S	† V.O.	Vnebovzetje Mar.
16 Č		Karmel. M. B. Razgl. sv. Fr. za sv.	16 N	†	11. po bink. Sv. Joahim
17 P	Čm.	Sv. Aleš	17 P	†	Sv. Rok 3. r. Sv. Hijacint
18 S		Sv. Kamil	18 T	† Čm.	Bl. Pavla 2. r. Sv. Agapit
19 N		7. po bink. Sv. Vinc. Pavl.	19 S	†	Sv. Ludovik T. šk. 1. r.
20 P		Sv. Jeron. Emiljan. Sv. Marjeta	20 Č		Sv. Bernard op.
21 T	†	Bl. Angelina M. 3. r.	21 P		Sv. Ivana Frančiška
22 S	†	Sv. Lavrencij Br. Sv. M. Mag. 1. r.	22 S	† V.O.	Sedmero Mar. veselje
23 Č		Sv. Apolinarij šk. m.	23 N		12. po bink. Sv. Filip sp.
24 P		Bl. Kunigunda in M. Magd. 1. 3. r.	24 P		Sv. Jernej ap.
25 S		Sv. Jakob ap. Sv. Krištof m.	25 T	† V.O.	Sv. Ludovik kralj 3. r.
26 N	†	8. po bink. Sv. Ana	26 S	†	Bl. Timotej, Bernard 1. r.
27 P	†	Bl. Mar. Magd. Martinengo 2. r.	27 Č		Sv. Jož. Kalasancij
28 T	Čm.	Sv. Nazarij, Viktor, Inocencij p.	28 P		Sv. Avguštin c. uč.
29 S	Čm.	Sv. Marta	29 S		Obglavljenje sv. Jan. K.
30 Č	Čm.	Bl. Simon, Peter, Arhangelj 1. r.	30 N		13. po bink. Sv. Roza d.
31 P		Sv. Ignacij	31 P		Sv. Rajmund sp.

Op.: † pomeni popolni odpustek, ki se mora v svetem letu pokojnim v prid obrniti
VO = vesoljna odveza, Čm = sv. maša se sme ta dan opraviti v črni barvi.